

**A KÚRIA**  
**mint felülvizsgálati bíróság**

Mfv.III.10.571/2015/5.szám

A Kúria a dr. Márton Veronika ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Nyugdíjfolyósító Igazgatósága alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt, mely perbe az alperes pernyertessége érdekében a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (1071 Budapest, Damjanich u. 48., képviseli: főosztályvezető) beavatkozott, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 2015. június 30. napján kelt 15.M.1335/2015/5. számú jogerős ítélete ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 15.M.1335/2015/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria kötelezi az alperesi beavatkozót, hogy fizessen meg felperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság a 2013. december 13. napján kelt elsőfokú határozatával 2014. február 1-jei hatállyal megszüntette felperes 66.215 forint összegű árvaellátásra való jogosultságát. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú szerv a 2014. április 9. napján kelt ... számú határozatával az elsőfokú határozatot akként változtatta meg, hogy a felperes havi 67.805 forint árvaellátásra való jogosultságát szüntette meg 2014. február 1-jei hatállyal, mert az elsőfokú szakhatóság állásfoglalása

szerint a felperes össz-szervezeti egészségkárosodása 45%-os, egészségi állapota 55%-os mértékű, így nem minősül megváltozott munkaképességű személynek. A határozat indokolása a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tny.) 55. § (1) bekezdésére, 4. § (1) bekezdés k) pontjára és 76. §-ára hivatkozott. A másodfokú határozatot hozó szerv megállapította, hogy az elsőfokú hatóság jogszerűen rendelkezett az árvaellátás megszüntetéséről, ám a jogosultság megszűnése időpontjában a felperest megillető ellátás összege nem 66.215 forint, hanem 67.805 forint volt, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A felperes keresetében kérte az első- és másodfokú társadalombiztosítási határozat hatályon kívül helyezését, vitatva a szakhatósági állásfoglalásokban megjelölt egészségi állapota százalékos mértékét.

Alperes a kereset elutasítását kérte határozataiban foglalt indokait fenntartva.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét a felek előadása, a csatolt iratok és a perben beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény, valamint Dr. K.G. igazságügyi orvosszakértő tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata alapján állapította meg. A bíróság az első- és másodfokú határozatot jogszabálysértőnek értékelte, figyelemmel arra, hogy Dr. K. G.igazságügyi orvosszakértő a felperes egészségi állapotát az első- és másodfokú szakhatósági állásfoglalás, illetőleg orvosi bizottsági vizsgálat időpontjában is 48% mértékűnek értékelte, így a felperes megváltozott munkaképességűnek minősült.

Az igazságügyi orvosszakértő személyes meghallgatását követően, a szakértő részletes indokaira figyelemmel a bíróság a szakértői szakvéleményt aggálytalannak értékelte és ítélezése alapjául elfogadta. A bíróság - a beavatkozó nyilatkozataira is figyelemmel - megállapította, hogy a másodfokon eljáró szakértői bizottság is tapasztalt a felperesnél enyhe szövődménymentes visszerességet, azonban ezen betegséget nem értékelte, a részkárosodás mértékét nem állapította meg. A bíróság kiemelte, hogy Dr. K.G.igazságügyi orvosszakértő kifejezetten nyilatkozott arra, hogy az általa megállapított 9%-os mértékű hipertóniás össz-egészségkárosodás mértékét annak figyelembe vételével állapította meg, hogy a hipertónia felperesnél célszerv károsodásokat nem okozott. Megfelelően indokolta a szakértő, hogy a NEFMI rendelet táblázata alapján adható maximális 9%-ot miért állapította meg.

A bíróság érvelése szerint az orvosszakértő „a szakvélemények közötti ellentmondást megfelelően feloldotta” és személyes meghallgatása során „a szakvéleményében foglaltak megalapozottságát

alátámasztotta". A bíróság megállapította, hogy az orvosszakértői szakvélemény alapján a felperes egészségi állapota az első- és másodfokú határozatok meghozatalakor nem érte el az 50%-os mértéket, ezért a társadalombiztosítási szervek határozatai jogszabálysértőek. A megismételt eljárásra a bíróság előírta alperes számára annak vizsgálatát, hogy az igazságügyi orvosszakértői véleményben foglaltak alapján a felperes megváltozott munkaképességűnek minősül-e és erre vonatkozóan hozzon újabb határozatot.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérve a Pp. 182. § (3) bekezdése sérelmét állítva.

A felülvizsgálati kérelmében alperes hivatkozott arra, hogy az alperesi beavatkozó konkrét észrevételeit a szakértői véleményre megtette, kifejtve részletesen, hogy a perbeli szakértő szakvéleményét mely tekintetben nem találja elfogadhatónak. Alperes és alperesi beavatkozó egyaránt kérte a bíróságot, hogy az ellentmondás feloldása érdekében nyilatkozattételre hívja fel az igazságügyi orvosszakértőt, ennek eredménytelensége esetén a Pp. 182. § (3) bekezdése alapján új szakértőt rendeljen ki. Hivatkozott a Kúria Mfv.III.11.120/2013/3. számú ítéletében foglaltakra.

Alperes érvelése szerint a bíróság az igazságügyi orvosszakértőt a tárgyalásra megidézte, aki írásban kívánt érdemi észrevételt tenni az alperesi beavatkozó és alperes beadványára, mely nyilatkozatot nem kapták meg, ezért arra reagálni sem tudtak, és a kitűzött tárgyalási napon sem tudtak megjelenni. Arról, hogy a bíróság az újabb tárgyalási napon a szakértőt szóban nyilatkoztatta, az alperes és az alperesi beavatkozó észrevételeire az alperes, - valamint az alperesi beavatkozó, - csak az ítélet meghozatalát követően megküldött tárgyalási jegyzőkönyvből szerzett tudomást.

Sérelmezte az alperes, hogy a bíróság anélkül fogadta el aggálytalannak az igazságügyi orvosszakértői szakvéleményt, hogy az ellentmondásokat feloldotta volna, annak ellenére, hogy megfelelő szakértelemmel nem rendelkezett. Alperes kifogásolta, hogy a bíróság az igazságügyi orvosszakértői szakvéleményével kapcsolatos észrevételeit, nyilatkozatait figyelmen kívül hagyta, úgy az ellentmondás feloldása, mind az új szakértő kirendelése körében. A szakértő a tárgyaláson a szakvéleményét nemcsak fenntartotta, de az értékelési szempontok tekintetében további nyilatkozatokat tett, ezért - alperes álláspontja szerint - a bíróságnak határidőt kellett volna biztosítania, hogy az alperes, illetve alperesi beavatkozó észrevételeit megtegye.

Az alperes hivatkozott a Kúria több eseti döntésére is a

tekintetben, hogy orvosszakmai kérdésben kimutatható ellentmondások bírói mérlegelés útján nem oldható fel. Hivatkozott továbbá a 2002. évi 790. számú elvi határozatra, mely szerint lényeges eljárási szabálysértésnek minősül, ha a bíróság alkalmas módon nem biztosítja a feleknek a szakvéleményre vonatkozó észrevétel előterjesztésének lehetőségét.

Mindezek alapján - alperes álláspontja szerint - a bíróság lényeges eljárási szabálysértést követett el, amikor a szakértő szakvéleményét, és a tárgyaláson jegyzőkönyvbe mondott személyes nyilatkozatát nyilatkozattételre és észrevételezésre alperesnek és alperesi beavatkozónak nem küldte meg, továbbá elfogadta a szakvéleményt annak ellenére, hogy megfelelő szakértelemmel nem rendelkezett.

Felperes a jogerős ítélet hatályban tartását és az alperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte, arra figyelemmel, hogy a bíróság a tényállást megfelelően felderítette, abból helyes jogkövetkezményeket vont le, az nem jogsértő. A bíróság az orvosszakértő meghallgatását követően értékelte úgy, hogy a szakvélemény aggálytalan, amely ítéltetése alapjául szolgálhat. Nem volt olyan ellentmondás a szakértői véleményben, amely miatt más szakértő kirendelésére kellett volna, hogy sor kerüljön, továbbá alperes maga sem jelölt meg olyan szakértői megállapítást, amely indokoltta tette volna másik szakértő perbevonását, csupán általánosságban hivatkozott a Pp. 182. § (3) bekezdésére. A bíróság a Pp. 177. § (1) bekezdése, illetőleg a 182. § (3) bekezdése rendelkezéseinek eleget tett, amikor a szakértőt kirendelte, illetőleg a szakértőt személyesen meghallgatta. A szakértő személyes meghallgatása során az ellentmondásra, az eltérés okaira nyilatkozott, kifejtve, hogy a szívbillentyű betegséget az alperesi oldal nem értékelte.

A felperes érvelése szerint az alperes azon az alapon nem kérheti a jogerős ítélet felülvizsgálatát, hogy a tárgyalási napon, amikor az igazságügyi szakértő meghallgatása történt, nem volt jelen, tekintettel arra is, hogy a bíróság kétszer is meghallgatta az igazságügyi orvosszakértőt alperes kezdeményezésére. Olyan aggálya a bíróságnak nem merült fel, amely okán új szakértő kirendelése indokoltta vált volna. Az igazságügyi orvosszakértő a hamis szakvélemény adás törvényi következményeit ismerve adott szakvéleményt.

A felperes hivatkozott arra, hogy az igazságügyi orvosszakértői véleményben nincsenek ellentmondások, ezért érthetetlen az alperes szakvélemény ellentmondásosságára, valamint a 2002. évi 790. számú elvi határozatban foglaltakra való hivatkozása is.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.

A felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a perben eljáró munkaügyi bíróság a felülvizsgálati kérelemben felhívott (Pp. 177. § (1) bekezdése és 182. § (3) bekezdése) jogszabályok megsértésével hozta-e meg határozatát, mivel a Pp. 270. § (2) bekezdése szerint csak az ügyben hozott jogerős ítélet jogszabálysértése esetén van lehetőség a felülvizsgálatra.

Vizsgálta a Kúria a munkaügyi bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás anyagát, a bizonyítás módját és ezzel kapcsolatban azt állapította meg, hogy a munkaügyi bíróság jogszabálysértést nem követett el.

A Pp. 177. § (1) bekezdése a bíróság kötelezettségévé tette, hogy a perben szakértő kirendelésével tisztázza azokat a tényeket, körülményeket, amelyek megállapításához olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik.

A Pp. 182. § (3) bekezdése szerint, ha a szakvélemény homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve bizonyított tényekkel ellentétben állónak látszik és helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér, a szakértő köteles a bíróság felhívására a szükséges felvilágosítást megadni. A fél erre irányuló indítványa alapján a bíróság más szakértőt rendelhet ki.

A peres eljárás során kirendelt Dr. K. G. igazságügyi orvosszakértő a felperes egészségi állapotát 48%-osnak értékelte, szemben az első- és másodfokú társadalombiztosítási szervek által megállapított 55%-os egészségi állapottal. Alperesi beavatkozó és alperes vitatta a szakvélemény megállapításait és kérték - részletes indokolással ellátva - az NRSZH másodfokú bizottsága, valamint az igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye közötti ellentmondás feloldását elsődlegesen a szakértő személyes meghallgatásával, másodlagosan új szakértő kirendelésével.

A bíróság a 2015. június 30. napján megtartott tárgyalásra megidézte Dr. K.G. igazságügyi orvosszakértőt, aki akként nyilatkozott, hogy a beavatkozó és az alperes beadványára írásban nyilatkozik vagy ha „szükséges, a következő tárgyalásra eljön”. A tárgyalási jegyzőkönyvet a bíróság megküldte alperesnek és alperesi beavatkozónak, majd ezt követően - úgy ítélve meg, hogy a szakértő személyes meghallgatása indokolt - az új határrnapra megidézte Dr. K. G. igazságügyi orvosszakértőt, aki szóban nyilatkozott a szakvéleményével kapcsolatos észrevételekre. A bíróság ezt követően - anélkül, hogy a tárgyalás elhalasztása mellett Dr. K. G. igazságügyi orvosszakértő szóbeli nyilatkozatát

megküldte volna a tárgyaláson részt nem vevő feleknek nyilatkozattételre - ítéletet hozott.

Az alperes és az alperesi beavatkozó - távolmaradásukat kimentve - a 2015. június 30. napján megtartott tárgyaláson szabályszerű idézés ellenére nem jelentek meg, kérték a tárgyalás távollétükben való megtartását (tárgyalás elhalasztását nem) bizonyítási indítványaik fenntartása mellett. Alperes és alperesi beavatkozó mulasztásukkal önmagukat zárták el attól a lehetőségtől, hogy a szakértő személyes nyilatkozatára észrevételt tegyenek a tárgyaláson.

A Pp. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a perbeli esetre az eljáró bíró számára a tárgyalás elhalasztását írná elő (a fél mulasztására tekintettel) és ilyen jogszabályhelyet alperes sem tudott megjelölni.

A bíróság a szakértő - személyes meghallgatására tekintettel - szakvéleményét aggálytalannak értékelve hozta meg ítéletét. Az alperes által, a felülvizsgálati kérelemben felhozott kúriai határozat eltérő tényállására tekintettel jelen ügyben nem alkalmazható.

A Kúria töretlen gyakorlata szerint az egészségi állapot értékelésének a közigazgatási és a perben történő eltérő véleményezése önmagában nem ad alapot a Pp. 182. § (3) bekezdése alkalmazására, további szakértői bizonyítás elrendelésére (Mfv.III.10.436/2014/7., Mfv.III.10.560/2014/4., Mfv.III.10.623/2014/3.).

Az alperes és az alperesi beavatkozó a bíróság által tartott tárgyalásokon, ideértve a szakértő részvételével megtartott tárgyalást is, szabályszerű idézés ellenére nem jelentek meg, a szakértő a tárgyaláson történt személyes meghallgatása során nyilatkozott arról, hogy a felperes egészségi állapotát miért értékelte a közigazgatási eljárásban véleményt adó szervektől eltérően.

Mindezek alapján tekintve, hogy önmagában az egészségi állapot értékelésének a közigazgatási eljárásban és a perben történt eltérő véleményezése nem ad alapot a Pp. 182. § (3) bekezdése alkalmazására, a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A Kúria a perköltség viseléséről a Pp. 83. § (1) bekezdése, a felülvizsgálati eljárás illetékéről a Tny. 81. §-a alapján döntött arra figyelemmel, hogy a társadalombiztosítási perek tárgyi illeték- és költségmentesek.

Budapest, 2016. január 11.

Dr. Zanathy János sk. tanácselnök, Dr. Farkas Katalin sk. előadó  
bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő